

Hi ha persones que no tenen la capacitat de discernir que els diuen els rostres, el llenguatge corporal. Aquests codis no verbals, tan reveladors, són un pilar de la comunicació interpersonal.

pot dir que el que ens expliquen no és interessant? Per què no es pot dir a una persona—que no conec— que està massa grassa i que hauria de fer dieta? En Xavi podria passar-se hores parlant, amb profunditat, de dinosaures potser, però el dia a dia és una altra cosa. Per exemple, aprendre que quan s'entra en un lloc es diu «Bon dia!» «Un dia vaig enviar-lo a buscar una cosa que m'havia deixat i quan va tornar a entrar a casa va dir 'bon dia'. Havia d'explicar-li que aleshores no feia falta, que ens acabàvem de veure.»

Rutines, missatges clars. La psicòloga Laia Peran explica que la tasca d'anticipació alleuja molt el sofriment: «Demà anirem d'excursió i farem... Però si plou ens quedarem a classe i farem...»

Angels Merino, impulsora, amb altres pares, de l'Associació Síndrome d'Asperger Girona

(SAGI), té un fill, en Miquel, de 10 anys, amb la síndrome. «La diagnosi es fa molt tard, per això és tan important donar-nos a conèixer i lluitar perquè el diagnòstic es faci aviat.» I ells, com van arribar a saber què passava? Va veure un capítol de la sèrie *House* en què en parlaven, va començar a buscar informació, va trobar una entrevista que li havien fet a Lola Ferrer... «La pitjor etapa sabem que és l'adolescència, perquè, de gran, un Asperger es coneix. El que nosaltres sabem intuïtivament ells ho aprenen.» Per això cal agafar aviat el toro per les banyes, per aprendre les estratègies per viure en un món social, perquè de grans no es trobin descol·locats vitalment.

Estratègies

Estratègies senzilles que funcionen, un text en anglès que l'Associació Asperger de Catalunya ha tra-

duït al català. Consells per a pares i educadors. Per exemple, pensar en termes de *temps Asperger*: estar segurs que el nen tindrà temps suficient per organitzar el material que necessita, fer els deures, ocupar les transicions d'una activitat a una altra. A la pràctica pot voler dir deixar que el nen amb Asperger, que té problemes d'escriptura a mà, usi un ordinador. Evitar les presses, que bloquegen. I si es bloqueja no aprèn. Les rutines: com es demana ajut? Com es demana permís per anar al lavabo? Què fer en el temps lliure, com preparar-se per al pati, per anar a casa. Preveure i preparar per al canvi. Donar-los missatges clars, simplificar el llenguatge: en lloc de «recull el laboratori», millor «posa els microscopis sobre la taula». Saber preveure la literalitat amb què entenen les coses, ja que les subtilitats i el pes del context no són

el seu fort.

En el II Congrés Internacional Sobre Síndrome d'Asperger, a Sevilla, a principi d'any, el comitè científic afirmava: «Més que no pas en el dèficit, el focus del tractament ha d'estar en les competències, interessos, preferències i projectes de futur. Fomentar el desenvolupament de la cognició social i afectivoemocional.» Tot per aconseguir més autonomia i qualitat de vida. No es fàcil, s'ha de treballar com abans millor. En un fòrum d'adults Asperger —*aspies*, es diuen a si mateixos—, llegim: «No sé diferenciar si a algú li fa mal res o està trist o enfadat. A vegades, ni això; em penso que està bé, o no penso res. Quedo com una persona desconsiderada, que no es preocupa pels altres. Però no vol dir que no m'importin els que estimo, és que hi ha mena de barrera pel mig i no veig les seves necessitats.»